

Modulebeschrijvingen 2023-2024

Master Learning & Innovation

Inhoudsopgave

Veranderen in het perspectief van leren.....	3
Innovatief Ontwerpen van Onderwijs.....	4
Digitale innovaties in onderwijs.....	4
Projecten en kwaliteit in onderwijsorganisaties.....	5
Begeleiden van onderwijskundige veranderingen (niet los te volgen)	6
Didactieken voor duurzaam leren	7
Lesgeven en denkprocessen.....	7

Veranderen in het perspectief van leren

De overheid verwacht van scholen dat zij op een verantwoorde manier invulling geven aan hun maatschappelijk opdracht om leerlingen minimaal datgene te leren wat wettelijk is vastgelegd. *Hoe* scholen dat doen, staat hen vrij. De wereld om ons heen verandert sneller dan ooit en daagt scholen uit om zich, naast die wettelijke verplichting, te verhouden tot die ontwikkelingen. Het onderwijs is voortdurend in verandering en de verscheidenheid aan schooltypen laat zien hoe verschillend 'leren' wordt geïnterpreteerd en vorm krijgt in de praktijk.

Docenten die zich ontwikkelen tot Master Learning & Innovation hebben de ambitie om een theoretisch en praktisch gefundeerde bijdrage te leveren aan de keuzes die het onderwijs beter maken. Dat vraagt om inzicht in de vraag *waartoe* leerlingen/studenten opgeleid worden en in *de manier waarop* onderwijsinnovaties plaats vinden. In deze eerste module 'Veranderen in het perspectief van leren' wordt daarmee een fundament gelegd voor het handelen als Master Learning & Innovation in de praktijk.

In deze module komen relevante en actuele concepten, modellen en theorieën aan bod op het gebied van veranderen in de onderwijscontext. Daarbij is veel aandacht voor het verrijken en concretiseren van de eigen opvattingen van de student over wat goed en zinvol onderwijs is. Bijvoorbeeld door zich te verdiepen in onderwerpen zoals onderwijsdoelen, motivatie en hoe 'leren leren' bevorderd kan worden voor leerlingen én voor docenten. Parallel aan deze onderwerpen ontwikkelt de student inzicht in zijn rol als 'veranderaar' bij het implementeren van innovaties in zijn praktijk als MLI-er. In deze module neemt de student steeds zijn inzichten, ervaringen en dilemma's uit de praktijk mee. Deze vormen de basis voor het gemeenschappelijk leerproces in dynamische bijeenkomsten.

Na afloop van deze module is de student in staat een onderbouwde visie op leren én op innoveren in een onderwijssetting te formuleren. De student kan zijn opvattingen uiteenzetten over *waartoe* leerlingen opgeleid worden én vanuit welke bronnen deze overtuigingen tot stand zijn gekomen. Daarnaast is de student in staat om vanuit deze visie bij te dragen aan onderwijsinnovatietrajecten, bijvoorbeeld door vanuit veranderkundige principes aan te geven welke knelpunten en kansen er zijn in de eigen beroepspraktijk.

Deze module wordt afgerond met een analyse van een innovatie- of verandertraject in de eigen beroepspraktijk. In deze analyse wordt een eigen onderzoek in de praktijk getoetst aan actuele inzichten uit de theorie. De vraag daarbij is enerzijds in hoeverre het innovatietraject bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs en anderzijds welke interventies bij kunnen dragen aan een goede implementatie.

Innovatief Ontwerpen van Onderwijs

In deze module voeren we een verdiepende dialoog over hoe we ons bewuster zouden moeten verhouden tot onderwijs waarin sprake is van een goede balans tussen socialisatie, kwalificatie en persoonsvorming. Dit vraagt om een (veranderende) onderwijsleeromgeving waarin het spanningsveld tussen vakspecifieke en algemene vaardigheden transparant besproken wordt. Een omgeving waarin professionals en leerlingen de ruimte voelen om zich te mogen ontwikkelen tot de beste versie van zichzelf. Een omgeving waarin leren wordt gezien als een sociaal proces. Een omgeving waarin eenieder de vrijheid voelt om vragen te mogen stellen. Een omgeving waarin je creatief mag denken en zijn.

Je creëert in samenwerking met betrokkenen een innovatief ontwerp voor een (toekomstige) onderwijsleeromgeving die de balans, het spanningsveld en de creativiteit toont. Daarbij bouw je aan een conceptuele kennisbasis over het ontwerpen van onderwijs. Je redeneren is gericht op ontwerpprocessen, waarbij leerlingen/studenten en professionals betrokken worden. Je evalueert systematisch.

Na afloop van deze module is het volgende kenmerkend voor je houding: samenwerkend leren met leerlingen/studenten en collega's (en andere professionals) waardoor een innovatieve onderwijsleeromgeving ontstaat. Daarbij balanceer je tussen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming als opdracht in het (toekomstgericht) onderwijs. Je hebt een reflectieve houding ten aanzien van het ontwerp(proces) en samenwerkend leren en bent onderzoekend en ontdekkend in de vrije ruimte.

Digitale innovaties in onderwijs

Deze module stelt studenten in staat om het voortouw te nemen in het vertalen van digitale innovaties naar het onderwijs. Studenten ontwikkelen inzicht in hoe digitale middelen onderwijskundige vraagstukken kunnen adresseren, waarbij het onderwijskundige vraagstuk en bewuste toepassing van technologie, gericht op daadwerkelijk verdiepen van het leren, centraal staat. Ze leren samen met collega's een brug te bouwen tussen de meer technische implementatie, het onderwijskundig vraagstuk, en de organisatie.

Tevens leren studenten door reflectie op de relatie met technologie, kennis van het onderwijskundig vraagstuk, inzichten in effectieve inzet van de technologie gekoppeld aan hoe teams ontwikkelen effectieve veranderstrategieën te ontwikkelen. Veranderstrategieën waarbij kennis uit netwerken van binnen en buiten bij elkaar gebracht worden in multidisciplinaire teams. De module behandelt een duurzame aanpak van technologische innovaties, met o.a. aandacht voor ethiek, privacy en security. Natuurlijk is er ook aandacht voor recente technologische ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld Generatieve AI.

Projecten en kwaliteit in onderwijsorganisaties

Het onderwijs zit in een glibberig spagaat. Enerzijds is de school verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en anderzijds moet de school verantwoording afleggen in een cultuur van meten die weliswaar veel data genereert, maar niet altijd tot weten leidt. In deze module word je uitgedaagd om vanuit een eigen, doordachte visie op onderwijskwaliteit te bepalen welke gegevens nodig zijn om de kwaliteit van de school zichtbaar te maken. Je leert de kwaliteitszorg van de eigen organisatie op waarde te schatten. In het tweede deel van de module staat projectmatig werken centraal. Hoe vertaal je een probleem of een doelstelling naar een uitdagend en uitvoerbaar project? Hoe overleeft een project de hectiek van elke dag in een school en hoe kunnen projectresultaten geborgd worden? Welke rol heb jij daarin als MLI'er? En hoe heeft dat alles te maken met de kwaliteit van het onderwijs en het samen leren binnen de school?

Deze module legt een basis waarop je vanuit een onderbouwde visie op onderwijskwaliteit een bijdrage kunt leveren aan de kwaliteitszorg in de eigen organisatie. Bovendien leer je een onderwijsvernieuwing projectmatig vorm te geven.

Wat wordt er van jou verwacht? Je maakt een analyse van de kwaliteitszorg binnen je organisatie en je gaat aan de slag met een eigen projectontwerp. In de module plaatsen we kwaliteitszorg en projectmanagement nadrukkelijk in de context van de schoolorganisatie en het samen leren daarbinnen. Op basis van literatuur en analyse onderbouw je de gemaakte keuzes. Aan het eind presenteer je aan de docenten en je medestudenten hoe je jezelf tijdens deze module ontwikkeld hebt als MLI'er.

Begeleiden van onderwijskundige veranderingen (niet los te volgen)

Het begeleiden van veranderingen in onderwijsorganisaties lijkt simpel; de verandering is helder, alleen het team moet nog mee. De werkelijkheid is echter weerbarstiger. Juist het meenemen van het team blijkt nogal eens een hele uitdaging. In deze module leer je om vanuit analyse van groepsprocessen effectief veranderingen te begeleiden in je rol van begeleider van veranderprocessen.

In de bijeenkomsten bestudeer je diverse theorieën rondom interactieprocessen in teams. Je ontdekt hoe je om kunt gaan met verschillen in teams en leert wat effectieve interventies zijn in de rol van begeleider van groepsprocessen.

Naast theorie speelt reflectie een belangrijke rol in deze module. Je neemt immers jezelf mee in je rol van veranderkundige, met je eigen focus en aannames. Wat is jouw voorkeursrol binnen veranderprocessen, ben je liever de expert of juist de procesbegeleider? Door het kennen van jezelf word je je bewust van je eigen voorkeur voor bepaalde interventies en krijg je inzicht in de vraag wat hieraan ten grondslag ligt. Door deze bewustwording kun je na afloop van deze module ook andere keuzes maken en wordt je handelingsrepertoire in het begeleiden van teams bij onderwijsveranderingen groter en rijker.

Tijdens deze module reflecteer je op een tweetal beeldopnames van jezelf in de rol van begeleider van onderwijsveranderingen. In een verslag wordt dit reflectieproces beschreven en geanalyseerd, waarbij een verbinding met relevante masterliteratuur zichtbaar is.

Didactieken voor duurzaam leren

Leraren met kennis over duurzaam leren en passende didactieken maken werkelijk verschil in het leerproces van alle leerlingen/studenten. Dit betekent dat het leren op langere termijn nog aantoonbaar is en dat er sprake is van transfer naar andere situaties. In deze module verwerf je kennis over duurzaam leren en wat dit betekent voor het vormgeven van het curriculum en het ontwikkelen van leeractiviteiten. Deze kennis kun je gebruiken voor bijvoorbeeld het analyseren of ontwerpen van het curriculum en leeractiviteiten, afhankelijk van de rollen en/of leeruitkomsten die je wilt aantonen.

Lesgeven en denkprocessen

Van nature zijn we nieuwsgierig en denken we na over het hoe en waarom van dingen. Maar nieuwsgierigheid naar nieuwe dingen leidt niet vanzelfsprekend tot duurzaam leren. We gaan uit van de opvatting dat denken de basis vormt voor duurzaam leren. Op basis van inzichten over leren uit de cognitieve psychologie leer je een ontwerp te maken dat aanstuurt op denken. Daarbij stimuleer denkprocessen van leerlingen/studenten en/of collega's. Op die manier bevorder je een denkcultuur in je klas, vakgroep en/of school.